

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5PP/62/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123011124
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Reištetter
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123011124.1

Uznesenie

4 5PP/62/2023

Okresný súd Banská Bystrica samosudcom JUDr. Romanom Reištetterom na verejnom zasadnutí konanom dňa 22. 12. 2023 o žiadosti odsúdeného A. B., nar. XX. XX. XXXX v Leviciach, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

5 5PP/62/2023

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. sa žiadosť ods. A. B., nar. XX. XX. XXXX v Leviciach, trvale bytom C., toho času ÚVTOS Banská Bystrica – Kráľová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. OT/206/2022 zo dňa 30. 10. 2022, zamieťa.

odôvodnenie:

3 5PP/62/2023

Dňa 09. 11. 2023 bola súdu doručená žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX. XX. XXXX v Leviciach o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu, ktorú odôvodnil tým, že počas výkonu trestu svojim správaním a prístupom k povinnostiam dokázal polepšenie a snahu o normálne začlenenie sa do spoločnosti, čo dokazuje aj to, že bol kladne hodnotený pre jeho nadštandardné výkony a pracovnú disciplínu na pracovisku. Bol jedenkrát disciplinárne odmenený a nebol disciplinárne trestaný. V prípade podmiennečného prepustenia sa okamžite vráti do Belgicka, kde pracoval a žil pred vydaním so SR a kde má zabezpečenú i prácu a bývanie.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová, kde odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie odsúdeného k žiadosti o podmiennečné prepustenie, z ktorého vyplýva,

že odsúdený nastúpil na výkon trestu odňatia slobody dodaním z cudziny dňa 17. 05. 2023 do Ústavu na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Bratislava. Počas pobytu v tomto ústave neprichádzal do rozporu s právnymi normami platnými v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody. Jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Zo strany personálu neboli zaznamenané žiadne nedostatky. Disciplinárne potrestaný ani disciplinárne odmenený nebol.

Na ďalší výkon trestu bol dňa 13. 06. 2023 eskortovaný do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová. Na podmienky výkonu trestu sa adaptoval rýchlo a bez výraznejších problémov. V rámci vnútornej diferenciacie bol umiestnený do ubytovne s „B“ diferenciacnou skupinou. Jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni, nedostatky v dodržiavaní právnych noriem a predpisov sa u neho nevyskytovali, ústavný poriadok rešpektoval. Zásady osobnej, ako aj kolektívnej hygieny, ústrojnej disciplíny a poriadku v osobných veciach dodržiaval. V interakcii s autoritami i spoluodsúdenými komunikoval slušne, konfliktným situáciám a interpersonálnym sporom sa vyhýbal. Nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný.

Postoj k trestnej činnosti má čiastočne kritický. Do prednáškovej činnosti v ubytovni zameranej na vzdelávanie a resocializáciu v oblasti závislostí, medziľudských vzťahov a rozvoja osobnostných kompetencií sa v priebehu výkonu trestu nezapájal. Dňa 24. 10. 2023 mu bola na základe návrhu pedagóga zmenená diferenciacná skupina z „B“ na diferenciacnú skupinu „VO“ (výstupný oddiel) v rámci národného projektu Šanca na návrat, ktorého cieľom je u osôb vo výkone trestu odňatia slobody znížiť riziká sociálneho vylúčenia. V rámci resocializačných a výchovnovzdelávacích programov sú odsúdenému poskytnuté informácie zhrnuté do jednotlivých modulov o sociálnej komunikácii, sebazpoznaní, zamestnanosti, právnych aspektoch, finančnej gramotnosti, závislostiach a rodinných vzťahoch. Týchto aktivít sa odsúdený zúčastňuje pravidelne bez zaznamenaných nedostatkov.

Vo voľnom čase sleduje televízne vysielanie, počúva rádioprijímač, hráva spoločenské hry, venuje sa cvičeniu, skupinových aktivít v rámci kultúrnoosvetovej činnosti sa zúčastňuje podľa svojich záujmov, voľný čas si organizuje väčšinou individuálne a dokáže si ho vyplňať relatívne zmysluplnými činnosťami. Od nástupu do výkonu trestu prejavoval záujem o prácu. Od 26. 08. 2023 je zaradený na nestrážené pracovisko recyklácie elektroodpadu Elektro 2, kde pracuje doposiaľ. K pracovným povinnostiam pristupuje zodpovedne, jeho pracovná morálka je na veľmi dobrej úrovni. Aktivizuje sa aj v činnostiach pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného – udržiavanie čistoty a poriadku v priestoroch ústavu a ubytovne. Pracovná aktivita a pracovná morálka sú u neho na dlhodobu na požadovanej úrovni. Pri pracovných činnostiach je dostatočne samostatný, pridelené úlohy plní včas a v požadovanom rozsahu.

Sociálne väzby udržiava pravidelne so svojim kamarátom, s ktorým sa zoznámil počas svojho života v Belgicku a ku ktorému sa plánuje po výkone trestu vrátiť. Tento vzťah sa javí ako podporný a na odsúdeného má pozitívny vplyv. Pretože s primárnou rodinou kontakt neudržiava, tento existujúci vzťah sa snaží udržiavať na dobrej úrovni.

Resocializačná prognóza je u neho menej priaznivá a riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Záverom bolo konštatované, že odsúdený iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, preto sa odsúdený A. B. neodporúča podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Súd vo veci podmiennečného prepustenia určil termín verejného zasadnutia na 22. 12. 2023, kde vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov (žiadosť č. I. 1, lustrácia Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov č. I. 6-10, odpis z Registra trestov č. I. 11-16, hodnotenie ÚVTOS č. I. 19, skrátenej výpis klienta č. I. 20, trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/206/2022 zo dňa 30. 10. 2022 č. I. 21-22) a vypočul aj odsúdeného.

Odsúdený na verejnom zasadnutí súhlasil s vykonaním výsluchu formou videokonferencie. Na podanej žiadosti zotrval. Uviedol, že ho mrzí čo spravil, ľutuje to.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia došlo k zmene, a to, že dňa 05. 12. 2023 bola odsúdenému uložená disciplinárna odmena – pochvala za plnenie povinností. Tým sa mení aj záver hodnotenia tak, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok a odporúča sa prepustiť s dohľadom.

Prokurátor má za to, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre podmienené prepustenie. Poukázal predovšetkým na odpis z Registra trestov, z ktorého vyplýva, že odsúdený bol opakovane súdne trestaný nielen na území Slovenska, ale aj v Českej republike a Nemecku. Navrhol žiadosť odsúdeného zamietnuť, pretože nie je možné od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený A. B. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. OT/206/2022 zo dňa 30. 10. 2022 vo výmere 10 (desať) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má dvadsaťjeden (!) zápisov (pričom v šiestich prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený), a to za rôznych, prevažne majetkovú trestnú nielen na území Slovenska, ale aj v ďalších štátoch Európskej únie. Boli mu ukladané i podmienené tresty, avšak v jednom z dôvodov páchania trestnej činnosti v skúšobnej dobe došlo k premene na trest nepodmienený. Ďalšia šanca mu bola poskytnutá v podobe uloženia alternatívneho trestu – peňažného, no pre jeho nezaplatenie mu bol nariadený výkon náhradného trestu odňatia slobody.

Ponaučením odsúdenému tak nebolo ani opakované ukládanie trestov, či už alternatívnych, či podmienených (ktorú súdom poskytnutú šancu nevyužil, keďže v skúšobnej dobe nevedol riadny život), či nepodmienených trestov odňatia slobody

Súdu je, samozrejme, známy nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 36/2022 zo dňa 24. 05. 2022, v ktorom je, okrem iného, deklarované, že posúdenie predpokladu riadneho vedenia života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť, avšak v konkrétnom prípade je nutné na kriminálnu minulosť odsúdeného prihliadnuť. K páchaniu trestnej činnosti sa teda opakovane vracia a aj vzhľadom na osobu odsúdeného a postoj k páchanej trestnej činnosti je dôvodný predpoklad, že by tomu tak bolo i v prípade podmieneného prepustenia na slobodu.

Ku dňu rozhodovania o žiadosti o prepustenie mal odsúdený len 33 rokov, kedy výraznú väčšinu života žil kriminálnym spôsobom života, najneskôr od roku 2007 (kedy mal sedemnášť rokov!). Hoci má osvojené pracovné návyky a aj v súčasnej dobe je aktívny, nedá sa povedať, že by mu práca, prinášala osobný prospech, ktorý by ho odrádzal od páchania trestnej činnosti. Napriek kriminálnej minulosti je

odsúdený prosociálne orientovaný jedinec, zapája sa do aktivít organizovaných ústavom, aktívne sa zúčastňuje vzdelávacej a osvetovej činnosti, no v podmienkach slobody zlyháva.

Z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal súd za preukázané, že odsúdený preukazuje iba čiastočné polepšenie. Bol síce raz disciplinárne odmenený, no resocializačná prognóza sa stále javí ako menej priaznivá a riziko recidívy ako stredné.

Aj k trestnej činnosti sa stavia kriticky len čiastočne. Motivácia odsúdeného, aby bol podmiennečne prepustený, ostala bližšie neodôvodnená. Okrem dôvodu podania žiadosti, ktorým bolo uplynutie lehoty, t. j. splnenie formálnej podmienky, malo byť dôvodom aj to, že sa chce okamžite vracia do Belgicka, kde má zabezpečené bývanie i prácu, čo však v konaní nijako nepreukázal. To, že participuje na programe zaobchádzania, že sa správa slušne voči personálu a spoluodsúdeným, ešte neznamená, že v podmienkach slobody bude jeho konanie totožné. Súd nepresvedčil, že on sám sa zmenil a zmenil životné priority a hodnoty, z ktorých by mohli vyplynúť záruky, že povedie riadny život. Práve však výchovným pôsobením trestu odsúdený participuje na programe zaobchádzania, kedy prostredníctvom neho je napĺňaný aj účel trestu. Odsúdený sa síce adaptoval v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, no poučenie si z tohto svojho konania neodniesol, nakoľko v minulosti svoj život nezmenil. O skutočnej zmene jeho hodnôt a postoja súd nebol po vykonanom dokazovaní presvedčený a nemal to ani za preukázané, keďže aj v žiadosti a aj vo vlastnom prednese bol odsúdený stručný. Nijako nekonkretizoval dôvody podmiennečného prepustenia a zmeny svojho postoja.

Je však zistiteľné a aj preukázané, že odsúdený sa dopúšťal trestnej činnosti opakovane a systematicky. Už vo veku mladistvého bol opakovane odsúdený (hoci predmetné odsúdenia sú zahladené, stále však dotvárajú obraz o predchádzajúcom spôsobe života odsúdeného) a následne bol odsúdený i opakovane, dokonca vo viacerých štátoch; predchádzajúce odsúdenia mu teda vôbec neboli ponaučením. Nie sú bez významu ani štyri záznamy v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov, ktoré rovnako naznačujú sklon odsúdeného k protiprávnemu správaniu.

Osobnosť odsúdeného, spôsob vedenia jeho života, jeho kriminálna minulosť (napriek pomerne mladému veku až 21 záznamov v registri trestov) a závažnosť spáchanej trestnej činnosti v súhrne zakladajú dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený na slobode mohol dopustiť ďalšej protispoločenskej činnosti.

Pri rozhodovaní o žiadosti o podmiennečné prepustenie je vždy dôležité skúmanie, či odsúdený doteraz vykonaným trestom preukázal nápravu a či je možné očakávať, že povedie riadny život. Podľa názoru súdu odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody ešte nedospel k prehodnoteniu životných priorít a k tomu dospeje až po tom, čo bude naďalej aktívne participovať na programe zaobchádzania.

Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že ďalší výkon trestu je u odsúdeného A. B. potrebný a odôvodnený, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietol.

Poučenie:

3 5PP/62/2023

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do 3 pracovných dní od oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.